

Notat til Arbeids- og sosialkomiteen

Prop. 1 S (2020 –2021) Programkategori 09.30 – Kapittel 634

- Det fremgår i Prop. 1 S at «Høy sysselsetting og høy samlet produktivitet er grunnlaget for høy verdiskaping. En omfattende offentlig finansiert velferdsstat er avhengig av høy yrkesdeltakelse.»
- Per dags dato er muskelskjelettlidelser, og da først og fremst rygg- og nakkelidelser, vårt største folkehelseproblem. Dette fremgår også av budsjettforslaget, kap 3.3: «De største helseutfordringene blant norske yrkesaktive, både når det gjelder omfang og kostnader i form av redusert helse, sykefravær og uførhet, er muskel- og skjelettlidelser og lettere psykiske plager som angst og depresjon.»
- Man er med andre ord enig om virkelighetsbeskrivelsen. Nasjonalformuen vår - arbeidskraften - er i fare. Muskelskjelettlidelser utgjør en betydelig trussel for den enkeltes mulighet til å delta i yrkeslivet, og er en tung utfordring for bærekraften i vår velferdsstat.

Muskelskjelettlidelser - et enormt samfunnsøkonomisk problem

- Muskelskjelettlidelser, og da først og fremst rygg- og nakkelidelser, har blitt ett av Norges klart største folkehelseproblem. Disse lidelsene er også en av de vanligste årsakene til sykefravær og utenforskap, og utfordrer velferdsstatens bærekraft.
- Muskelskjelettlidelser koster om lag 255 milliarder per år i form av helsetap, tapt verdiskapning og behandlingstkostnader ([Menon 2019](#)).
- En ny undersøkelse fra Arbeidstilsynet (oktober 2020) viser at nesten 40 prosent av alt sykefraværet i Norge skyldes muskel- og skjelettlidelser, og det rammer arbeidstaker i alle yrker og alle aldre.
- Problemene er størst akkurat der kiropraktorene har sitt spesialfelt: rygg- og nakkelidelser. Hele 82% av samfunnskostnadene knyttet til muskelskjelettlidelser er rygg- og nakkeplager ([Oslo Economics 2019](#)). Dette gjør rygg- og nakkelidelser til en av våre største folkehelsesykdommer og et enormt samfunnsøkonomisk problem.

Tidlig innsats for å fremme mestring og yrkesdeltakelse

- I Helsedirektoratets rapport «[Ti tiltak for å redusere sykdomsbyrden og bedre folkehelsen](#)» er muskel- og skjelettsykdommer håndtert på linje med de andre NCD-lidelsene (ikke smittsomme sykdommer).
- Ett av tiltakene som løftes frem i rapporten er «tidlig innsats», slik at aktuelle personer blir utredet og situasjonen avklart. Dette for å fremme den enkeltes mestring og yrkesdeltakelse, og forebygge sykefravær og utenforskap.
- Kiropraktorene arbeider forebyggende, samt diagnostiserer og behandler muskelskjelettlidelser, og har særlig kompetanse på rygg- og nakkelidelser.
- «Tidlig innsats» betinger at pasientene kan få gode og effektive tjenester uten unødvendig ventetid hos kiropraktorene og andre helsepersonellgrupper i førstelinjen, som har nødvendig kompetanse på muskelskjelettlidelser, og da først og fremst rygg- og nakkelidelser.

Forslag til formulering

- Vi vil foreslå følgende formulering som vi håper dere kan samles om og ta med dere i den videre behandlingen av budsjettforslaget:
- *Komiteen ber regjeringen om å sikre gode og effektive helsetjenester til pasienter med muskelskjelettlidelser, og da først og fremst rygg og nakkelidelser. Dette innbefatter adekvate refusjonsordninger for pasientene, god samhandling mellom helsepersonellgruppene og styrket og tverrfaglig forskning på feltet.*

Ta gjerne kontakt dersom dere har spørsmål. Vi bidrar gjerne.

Oslo, 16. oktober 2020

Espen Ohren
Styreleder NKF
ohren@kiropraktikk.no
917 72 220

Hans Otto Engvold
Generalsekretær NKF
generalsek@kiropraktikk.no
971 40 082